

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

06 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș, Vladimir Timofti și Nicolae Gordilă,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de procurorii, în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu și Tudor Cojocaru, partea vătămată Victor Vașciaev și reprezentantul său, avocatul Petru Melnic împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2013 în cauza penală în privința lui

Manea Leonid Sergiu, născut la 19 februarie 1950, originar din or. Soroca, domiciliat în mun. Chișinău, str. Ion Creangă 39/2 ap. 9;

Crihan Ion Dumitru, născut la 06 iulie 1941, originar din or. Sîngerei, domiciliat în mun. Chișinău, str. A. Russo 59/2 ap. 16;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. 26.08.2012 – 23.05.2013 (prima instanță)*
- 2. 20.06.2013 – 12.09.2013 (instanța de apel)*
- 3. 21.01.2014 – 06.05.2014 (instanța de recurs ordinar)*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Crijanovschi Sergiu, partea vătămată Vașciaev Victor și reprezentantul său, avocatul Melnic Petru, care au susținut recursurile în sensurile declarate și au solicitat admiterea acestora.

Avocatul Lupașcu Anatol și inculpații Manea Leonid, Crihan Ion, care s-au pronunțat pentru respingerea recursurilor ordinare declarate de către procuror, partea vătămată Vașciaev Victor și reprezentantul său, avocatul Melnic Petru.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 23 mai 2013, **Manea Leonid Sergiu** și **Crihan Ion Dumitru** au fost recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu dispunerea încetării procesului penal în privința inculpaților în săvârșirea faptei incriminate, din motivul intervenirii termenului de prescripție.

2. În fapt, instanța de fond pe baza probelor administrate la dosar a constatat că, **Manea Leonid Sergiu**, în perioada de timp de la 05 iulie 2007 până la 06 august 2007, avînd calitatea de președinte al Adunării generale anuale a Asociației unic al Holdingului „Moldsindbalneaotur” SRL din 05-17 iulie 2007, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu secretarul adunării vizate Crihan Ion, prin participație simplă, a semnat procesul verbal nr. 4 al Adunării generale anuale a Asociației unic al Holdingului „Moldsindbalneaotur” SRL din 05-17 iulie 2007, la pagina 15 a căruia a fost adăugat alineatul „A desface contractul individual de muncă a d-lui Victor Vașciaev, la 17 iulie 2007, conform art. 82, lit. f) al Codului Muncii RM, în legătură cu expirarea termenului”, astfel falsificînd documentul oficial vizat, care a fost utilizat la încetarea raporturilor de muncă cu directorul general al Holdingului „Moldsindbalneaotur” SRL – Victor Vașciaev.

Crihan Ion Dumitru, în perioada de timp de la 05 iulie 2007 până la 06 august 2007, avînd calitatea de secretar al Adunării generale anuale a Asociației unic al Holdingului „Moldsindbalneaotur” SRL din 05-17 iulie 2007, în urma înțelegerii prealabile și împreună cu președintele adunării vizate – Leonid Manea, prin participație simplă, a întocmit și semnat procesul verbal nr. 4 al Adunării generale anuale a Asociației unic al Holdingului „Moldsindbalneaotur” SRL din 05-17 iulie 2007, la pagina 15 a căruia a fost adăugat alineatul „A desface contractul individual de muncă a d-lui Victor Vașciaev, la 17 iulie 2007, conform art. 82, lit. f) al Codului Muncii RM, în legătură cu expirarea termenului”, astfel falsificînd documentul oficial vizat, care a fost utilizat la încetarea raporturilor de muncă cu directorul general al Holdingului „Moldsindbalneaotur” SRL – Victor Vașciaev.

Semnele vădite de falsificare au fost depistate prin eliberarea lui Victor Vișciaev a extrasului din procesul verbal nr. 4, datat cu 24 iulie 2009, care coincide cu originalul procesului verbal, în care alineatul „A desface contractul individual de muncă a d-lui Victor Vașciaev, la 17 iulie 2007, conform art. 82, lit. f) al Codului Muncii RM, în legătură cu expirarea termenului” lipsește, fapt constatat prin semnăturile lui Leonid Manea și ale lui Ion Crihan, autentificate cu ștampila Holdingului „Moldsindbalneaotur” SRL. Iar potrivit raportului de expertiză nr. 383 din 24 iulie 2012 s-a concluzionat că inscripțiile manuscrise cu conținutul „Coincide cu originalul: Ion Crihan 24.07.2007” și semnătura din numele lui Crihan Ion, executate cu mîna, cu pix de culoare albastră, amplasate în partea de jos de pe fila a doua a Extrasului din procesul verbal nr. 4 al Adunării

generale anuale a Asociatului unic al Holdingului „Moldsindbalneaotur” SRL din 05-17 iulie 2007, au fost executate de către însăși numitul Crihan Ion.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul în numele inculpaților, Lupașcu Anatol, care a solicitat casarea acesteia, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpații să fie achitați pentru fapta care li s-a incriminat, deoarece instanța de fond a pus la baza sentinței de condamnare doar probele acuzării, ignorând alte circumstanțe care dovedeau nevinovăția inculpaților.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2013 a fost admis apelul declarat, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă decizie prin care **Manea Leonid Sergiu** și **Crihan Ion Dumitru** au fost achitați de comiterea faptei incriminate în baza art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

4.1 În motivarea deciziei sale, instanța de apel a reținut din materialele anexate la dosar că calitatea de director a părții vătămate a expirat *de jure* la data de 17.07.2007, tot atunci când a fost întocmit și procesul verbal nr. 4 al Adunării generale anuale a Asociatului unic al Holdingului „Moldsindbalneaotur” SRL din 05-17 iulie 2007 prin care s-a dispus încetarea raportului de muncă dintre Holdingul „Moldsindbalneaotur” SRL și Victor Vașciaev.

Desfacerea contractului de muncă a lui Victor Vașciaev a fost pusă în discuție, din motivul indicării nemijlocite la pct. 4 al Ordinii de zi a chestiunii privind alegerea directorului general al Holdingului „Moldsindbalneaotur” SRL, ceea ce a și determinat fondatorii unici prezenți la adunare să adoptate în unanimitate înlăturarea de la funcția de director general pe Victor Vașciaev. Mai mult de atât, acesta a declarat ferm că nu mai dorește să fie director al Holdingului „Moldsindbalneaotur” SRL, acest fapt fiind confirmat și de către martorii prezenți în ședința de judecată.

Astfel, din circumstanțele indicate mai sus, instanța de apel a considerat că fapta inculpaților nu comportă un careva grad de prejudiciabilitate, iar din probele examinate de către instanță nu au fost confirmate acțiunile pretinse ca infracționale comise de către inculpații Manea Leonid și Crihan Ion.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de către instanța de apel, împotriva acesteia au declarat recursuri ordinare:

- *procurorii*, care invocând drept temei de declarare a recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și menținerea sentinței, din motiv că instanța de apel a pus la baza hotărârii de achitare doar motivele exclusive ale avocatului din apelul său, ignorând celelalte probe care demonstrează cu certitudine vinovăția inculpaților în comiterea faptei incriminate;

- *partea vătămată*, care invocând drept temeiuri de declarare a recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 2), 6), 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei și menținerea sentinței, din motiv că instanța de apel a reținut probe neconcludente prezentate de către inculpat și avocatul său;

- *reprezentantul părții vătămate, avocatul Petru Melnic*, care invocând drept temei de declarare a recursului prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și menținerea sentinței, din motiv că instanța de apel nu a dat o apreciere corectă a probelor examinate în ședința de judecată.

6. Judecând recursurile declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestora urmează a fi respinse, cu menținerea hotărârii atacate din următoarele considerente.

Recurenții au invocat în recursurile ordinare declarate ca temeiuri pentru recurs pct. 2), 6) și 12) alin. (1) ale art. 427 Cod de procedură penală.

Conform pct. 2), alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art. 30, 31 și 33, conform pct. 6) alin. (1) al aceluiași articol, în cazul când – instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar conform pct. 12) alin. (1) al aceluiași articol în cazul când – faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Instanța de recurs nu poate reține ca fondat temeiul de declarare a recursului indicat de către recurentul Victor Vașciaev conform pct. 2), alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece din materialele dosarului, prin încheierea președintelui Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2013 (f.d. 1, vol. III) este stabilită componența completului ce urma să examineze cauza penală vizată, aceeași componență fiind menținută și la faza cercetării judecătorești, fapt consemnat în procesul verbal al ședinței de judecată (f.d. 15, vol. III), precum și în decizia pronunțată (f.d. 26, vol. III), din aceste considerente Colegiul penal lărgit constată că instanța care a examinat cauza în ordine de apel a fost legal constituită.

Cît privește hotărârea contestată, Colegiul penal lărgit menționează că aceasta este una justă și întemeiată. Instanța de apel ținând cont de prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, ceea ce a contribuit la constatarea nevinovăției lui **Manea Leonid Sergiu** și **Crihan Ion Dumitru** în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 361 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Cu relevanță la cele statuate mai sus, Colegiul penal lărgit consideră necesar de a elucida faptul că obiectul material al componenței infracțiunii prevăzute la art. 361 Cod penal îl constituie „documentul oficial”, a cărui accepțiune juridică urmează a fi înțeleasă ca acel document care conține informații ce au fost elaborate, selectate, prelucrate și/sau adoptate de către organe ori persoane oficiale sau puse la dispoziția lor în condițiile legii de către alți subiecți de drept.

În aceeași continuitate de idei, caracterul oficial al documentului se poate atesta și atunci când acesta nu emană în mod obligatoriu de la o autoritate publică.

În acest sens, Plenul Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 martie 2014 s-a expus asupra recursului

în interesul legii, unde a statuat că „documentele care emană de la particulari se consideră documente oficiale atunci când asemenea documente sunt supuse procedurii publice de autentificare a documentelor create” ori „documentele care emană de la particulari și sunt primite oficial de persoana juridică de drept public, după care se află la dispoziția acestei persoane în legătură cu soluționarea problemei reprezentând obiectul de referință al documentelor primite”.

Din cele reflectate mai sus și din materialele speței, Colegiul penal lărgit constată că procesul verbal nr. 4 al Adunării generale anuale a Asociației unice al Holdingului „Moldsindbalneatur” SRL din 05-17 iulie 2007 nu emană de la un organ sau o persoană oficială, iar în calitate de document privat, acesta nu a fost pus la dispoziția organelor sau a persoanelor oficiale în condițiile legii.

Totodată, Colegiul penal lărgit nu poate reține argumentul procurorilor privind netemeinicia examinării chestiunii cu privire la desfacerea contractului individual de muncă a lui Victor Vașciaev în cadrul ședinței Adunării generale anuale a Asociației unice al Holdingului „Moldsindbalneatur” SRL din 05-17 iulie 2007, din motivul că nu era încheiat un asemenea contract. Aceasta deoarece, conform materialelor anexate la dosar, la 30 decembrie 1999 a fost încheiat un contract individual de muncă între Ion Godonoga și Victor Vașciaev pe o perioadă de 5 ani, pînă la data de 1 ianuarie 2005 (f.d. 105-108, vol. I), iar după expirarea termenului de valabilitate a contractului vizat, durata contractului de muncă a fost prelungit în mod tacit de către ambele părți, nici una dintre ele necontestînd cu dezacord această circumstanță.

Ulterior, la data de 04 mai 2006, termenul de ocupare a funcției de director general al Holdingului „Moldsindbalneatur” SRL de către Victor Vașciaev a fost prelungit prin Hotărîrea Adunării generale a Holdingului „Moldsindbalneatur” SRL nr. 2/4-8 din 04 mai 2006 (f.d. 161, vol. I) pe un termen de un an financiar, pînă la următoarea convocare a Adunării generale a Asociației unice.

Prin urmare, după expirarea termenului de un an financiar, în luna iulie 2007, Adunarea generală a introdus spre discuție în Ordinea de zi a ședinței din 05-17 iulie 2007 și chestiunea privind alegerea directorului general al Holdingului „Moldsindbalneatur” SRL, fapt consemnat în procesul verbal nr. 4 (f.d. 11-20, vol. I).

Din textul procesului verbal menționat, rezultă expres că Victor Vașciaev refuză de a-și înainta repetat candidatura la funcția de director general al Holdingului „Moldsindbalneatur” SRL, aceeași poziție fiind susținută de către inculpat și în cadrul confruntării din data de 24 iunie 2011 (f.d. 157, vol. I), iar în dispoziția actului vizat s-a ținut cont de refuzul său, fiind concomitent suplinit interimatul funcției de director general al Holdingului în persoana lui E. Motînga.

Așadar, din totalitatea circumstanțelor faptice expuse mai sus, Colegiul penal lărgit constată că modificarea introdusă în Extrasul procesului verbal nr. 4 al Adunării generale anuale a Asociației unice al Holdingului „Moldsindbalneatur” SRL din 05-17 iulie 2007 nu a generat careva drepturi și nici nu a eliberat de obligații, aceasta constituind o formă juridică de materializare a doleanțelor inculpatului privind refuzul de a activa în continuare în funcția de director general

al Holdingului „Moldsindbalneaotur” SRL, dar și a expirării termenului de un an, acordat de către fondatorii societății „Moldsindbalneaotur” SRL prin Hotărârea Adunării generale a Holdingului „Moldsindbalneaotur” SRL nr. 2/4-8 din 04 mai 2006.

Mai de atât, cu această inscripție sau fără de ea, în funcția de director general al Holdingului a fost investită o altă persoană, iar Victor Vașciaev era în imposibilitate să o mai exercite, fiind concediat legal, fapt care a fost confirmat și prin hotărârea irevocabilă pronunțată pe cauza civilă intentată de reclamantul Victor Vașciaev.

În urma celor statuate mai sus, Colegiul penal lărgit conchide că obiectul material prevăzut în dispoziția normei reglementate la art. 361 Cod penal lipsește din acțiunile inculpaților, cu atât mai mult că acestea nu au generat nicio categorie din consecințele juridice stabilite de legiuitor, care în mod indispensabil trebuie să fie întrunite cumulativ pentru a fi invocată tragerea la răspundere penală conform art. 361 Cod penal.

În asemenea condiții recursurile urmează a fi respinse ca inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de procurorii, în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vasile Bolduratu și Tudor Cojocaru, partea vătămată Victor Vașciaev și reprezentantul său, avocatul Petru Melnic împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2013 în cauza penală în privința lui *Manea Leonid Sergiu, Crihan Ion Dumitru*, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședință publică la data de 27 mai 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș,

Vladimir Timofti

Nicolae Gordilă